

ikke alene kan give Anledning til en højst uheldig Konflikt i Præstens egen Overbevisning, men at det ogsaa vil give Anledning til nogen Forargelse hos dem, der høre hans Udtalelser. Men der vil jo desuden, som jeg i Begyndelsen gjorde opmærksom paa, være en Mængde Mennesker, der ikke indtager nogen fremherskende Stilling i Samfundet, som have et religiøst Livsindhold, og som regne sig selv med til Folketirken, fordi de ellers ikke vide, hvor de skulle gaa hen, altsaa religiøse Mennesker, men som alligevel ikke ere religiøse efter Folketirkens Opfattelse, om hvem det samme gælder, at naar en Præst skal tale over dem, vil han atter komme i Konflikt med sig selv, ligesom ogsaa de vedkommendes Slægtninge ville føle sig ubehagelig berørte ved at høre Præstens Tale. Hvor naturligt vilde det nu ikke være i alle disse Tilfælde, forekommer det mig, om det maatte være tilladt en Mand, som havde kendt den paagældende Aføde, hvad enten denne nu havde været en stor Mand eller en ringe Mand — hvor naturligt vilde det ikke være, om det maatte være tilladt den afdødes Slægt og Venner eller maaste den afdødes Søn, om han, førend han døde, havde henvendt sig til en af sine nærmeste Venner, som forstod, ikke alene hans personlige Liv, men forstod hele hans Livsgerning, at det kunde blive tilladt for en saadan almindelig borgerlig Mand at tale et Afstedssord over den afdøde — jeg er ganske overbevist om, at der vil være mangfoldige Mennesker, som ville føle, at det, som dette Lovforslag tilsigter, er at imødekomme en virkelig Trang i Tiden, og jeg veed ogsaa med Bestemthed, at der er mange Præster, som ville føle, at det ved en saadan Lov om borgerlig Begravelse, som man godt kan kalde den, vilde blive taget en Byrde bort fra dem, hvis den udkom, idet det er noget, man vil kunne erfare hos enhver Præst, at er der noget, der i højeste Grad er generende og trykkende for Præsterne, saa er det netop det at holde Vigtaler. Thi hvis en saadan Vigtale ikke skal blive ganske almindelige Talemaader, da forudsætter det jo dels et personligt Kendskab til Manden, dels en Forstaaelse af hele den Mand's Livsgerning, og forudsætter tillige, at man har Sympati for den. Dermed skal jeg afslutte, idet jeg haaber, at Lovforslaget maa blive modtaget med Velvilje.

Siden jeg slutter, maa jeg maaste gentage det Spørgsmaal, som jeg i Begyndelsen af mit Foredrag rettede til den højtærede Kirke- og Undervisningsminister, men som den ærede Minister ikke har hørt. Jeg kom nemlig til at berøre, at det var ganske nød-

vendigt for alle at blive begravede paa Kirkegaarde, da man hverken kunde blive begravet paa andre Steder eller paa andre Maader. Jeg kom derved til at berøre Ligbrændingen og tillod mig at spørge den højtærede Minister om, hvorledes han — skønt det ganske vist ikke henhører, saa vidt jeg veed, under Kultusministeriets Ressort — vil stille sig til et Forslag om Ligbrænding, idet jeg nemlig gik ud fra, at, selv om det ikke henhører under hans Ressort, saa vil dog den ærede Kirkeministers Stilling til et saadant Forslag saa en meget væsentlig Indflydelse paa hele Sagens Gang. Jeg indrømmer, at det er noget, der ikke i og for sig vedrører Lovforslaget, men jeg mener, at det kunde have almindelig Interesse, om den højtærede Minister udtalte sig herom.

N. J. Larsen: Paa de forfættelige Betragtninger af teologisk og anden Art, som den ærede Forslagsstiller anstillede, skal jeg ikke komme ind. Jeg skal holde mig til det foreliggende Lovforslag. Nu vil jeg paa ingen Maade henøgte, at en ny Lov om Begravelsesvæsenet kunde være særdeles ønskelig. Der er flere af de nugældende Bestemmelser, som i sig selv ere tvivlsomme, og som det kunde være godt at faa klarede, og der er andre Bestemmelser, som ere forældede, og som det vilde være heldigt at faa afløste af nye, mere tidsvarende Bestemmelser. Jeg tror ogsaa, at mange — ikke blot Lægmand, men ogsaa mangefoldige gejstlige — med Glæde vilde se en ny Lov om vort Begravelsesvæsen. Men naar jeg saa spørger, om det foreliggende Lovforslag virkelig løser den Opgave, der her er stillet os, maa jeg svare et bestemt nej. Lovforslaget tager ikke Sigte paa Begravelsesvæsenet i sin Almindelighed, men kun en Stump i den Retning. Det omhandler kun nogle af Begravelsesceremonierne, og det løser for sit begrænsede Omfangs Vedkommende Spørgsmaalet paa en saadan Maade, at jeg ikke kan sige, at det som Grundlag for en Lov er brugeligt. Af de 3 Paragraffer, Lovforslaget indeholder, tror jeg, at de 2 første ere i og for sig aldeles umulige. Der kan være enkelte Bestemmelser, som man kan stænke sin fulde Sympati, saaledes den Bestemmelse, at ved Graven kan enhver tale, selv om han ikke er gejstlig; men ellers skønner jeg ikke, at de to første Paragraffer ere antagelige. Der bliver kun tilbage den tredje Paragraf, der jo lyder saaledes: „Ingen Jordfæstelse maa finde Sted, før de borgerlige Betingelser for denne ere fyldestgjorte“. Men det er allerede nu gældende Lov, saa en Lov af det Indhold behøve vi